

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 13. august 2021

Sag BS-19454/2020-HJR
(1. afdeling)

HOFOR Spildevand København A/S
(advokat Marie Bockhahn)

mod

Ny Valby Udvikling A/S
og
Ny Valby Byggemodning P/S
(advokat Jacob Schall Holberg for begge)

Biintervenient til støtte for HOFOR Spildevand København A/S:
DANVA Dansk Vand- og Spildevandsforening
(advokat Marie Bockhahn)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 28. juni 2018 (BS 37A-4684/2017) og af Østre Landsrets 2. afdeling den 28. januar 2020 (BS-30468/2018-OLR).

I påkendelsen har deltaget syv dommere: Thomas Rørdam, Vibeke Rønne, Henrik Waaben, Lars Hjortnæs, Oliver Talevski, Anne Louise Bormann og Ole Hasselgaard.

Påstande

Appellanten, HOFOR Spildevand København A/S, har påstået frifindelse.

Indstævnte, Ny Valby Udvikling A/S og Ny Valby Byggemodning P/S, har nedlagt påstand om, at HOFOR Spildevand København A/S skal anerkende at være forpligtet til at betale for overtagelse af det spildevandsanlæg, som Ny Valby

Byggemodning P/S har etableret frem til grundgrænsen af udstykningerne i området ved det tidligere Grønttorv i Valby omfattende ejendommene med matr.nr. 2062c, 2062f, 2062d, 2062g, 2076, 2119a, 2119b, 2062cb, 2062cc, 2062bø, 2062by, 2062bz, 2062i, 2062bt, 2062bu, 2062cd, 1556, 2062ca, 2062bæ, 2062bv, 2062bx, 2062m, 2062n, 2062o, 2062p, 2062q, 2062r, 2062s, 2062t, 2062u, 2062v, 2062x, 2062y, 2062z, 2062æ, 2062ø, 2062aa, 2062ab, 2062ac, 2062ad, 2062ae, 2062af, 2062ag, 2062ah, 2062ai, 2062av, 2062ax, 2062ay, 2062az, 2062aæ, 2062aø, 2062ba, 2062bb, 2062bc, 2062bd, 2062be, 2062bf, 2062ak, 2062al, 2062am, 2062an, 2062ao, 2062ap, 2062aq, 2062ar, 2062as, 2062at, 2062au, 2062bg, 2062bh, 2062bi, 2062bk, 2062bl, 2062bm, 2062bn, 2062bo, 2062bp, 2062bq, 2062br, 2062bs, 2062l, 2062k, 2355e, 2374a, 2062a, 2062b, 2062e, 2374b, 2062h og 2355b, alle Valby, København, og at sagen hjemvises til fortsat behandling ved byretten til fastsættelse af opgørelsesmetoden og beløbet for overtagelsen. Subsidiært påstås stadfæstelse, dog således at de matrikelnumre, som er angivet i landsrettens dom, erstattes med de matrikelnumre, som er indeholdt i den principale påstand.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

Sagen angår, om HOFOR Spildevand København A/S (HOFOR) skal betale for et spildevandsanlæg, som Ny Valby Udvikling A/S og Ny Valby Byggemodning P/S (Ny Valby) har etableret i forbindelse med et byggemodnings- og udstykningsprojekt, og som Ny Valby har indgået aftale med HOFOR om, at HOFOR skal overtage.

Udstykningerne er foretaget med henblik på at opføre boliger og er sket fra en erhvervsjendom, for hvilken der ved tilslutning til et spildevandsanlæg tidligere er betalt tilslutningsbidrag. Parterne er enige om, at der efter lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber mv. (betalingsloven) ikke er pligt til at betale nye tilslutningsbidrag ved HOFORs overtagelse af det opførte spildevandsanlæg, jf. Højesterets dom af 14. februar 2013 (UfR 2013.1332).

HOFOR har ikke bestridt at skulle betale for overtagelsen af spildevandsanlægget, hvis det er omfattet af HOFORs forsyningspligt at føre en stikledning til spildevand frem til grundgrænsen for hver af de udstykkede boligejendomme. I byretten er dette spørgsmål om forsyningspligt udskilt til særskilt afgørelse. Hovedspørgsmålet for Højesteret er derfor, om forsyningspligten efter miljøbeskyttelsesloven omfatter det foreliggende tilfælde.

HOFORs forsyningspligt

HOFOR har anført, at forsyningspligten ikke omfatter ejendomme, der bliver udstykket fra en allerede tilsluttet ejendom inden for forsyningselskabets kloakeringsområde.

Miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, fastsætter, at et forsyningssselskab er forpligtet til at forsyne "ejendomme" i spildevandsselskabets kloakeringsområde som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32. Ifølge forarbejderne præciserer § 32 b, stk. 1, den hidtil gældende retstilstand og praksis i kommuner og forsyningssselskaber, uden at det er nærmere beskrevet i forarbejderne, hvad denne retstilstand og praksis gik ud på blandt andet i forbindelse med udstykning. Det fremgår imidlertid af forarbejderne, at forsyningspligten efter bestemmelsen gælder i eksisterende og planlagte kloakeringsområder, der hører til forsyningssselskabet, og at forsyningspligten indebærer, at forsyningssselskabet skal føre stikledning frem til en ejendoms grundgrænse, så selskabet kan modtage spildevandet fra den pågældende ejendom.

Højesteret finder, at der ikke er holdepunkter for at antage, at udtrykket "ejendomme" i bestemmelsen skal forstås på anden måde end lovgivningens almindelige forståelse af dette udtryk i bl.a. udstykningsloven. Miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, må derfor forstås sådan, at et forsyningssselskabs forsyningspligt også omfatter tilfælde, hvor ejendomme bliver udstykket fra en allerede tilsluttet ejendom inden for forsyningssselskabets kloakeringsområde.

HOFOR har endvidere anført, at forsyningspligten ikke gælder i tilfælde, hvor der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag efter betalingsloven.

Efter § 6, stk. 1, i betalingsloven skal der ved et spildevandsforsyningssselskabs overtagelse af et privat spildevandsanlæg opkræves tilslutningsbidrag, jf. § 2, og ydes ejerne godtgørelse for anlæggets værdi. Spørgsmålet om, hvorvidt der kan opkræves tilslutningsbidrag i forbindelse med det økonomiske opgør, skal dermed afgøres efter § 2, hvorefter der som udgangspunkt ikke kan opkræves tilslutningsbidrag for ejendomme, der tidligere er pålignet tilslutningsbidrag.

Betalingsloven regulerer ikke spørgsmålet om forsyningspligt – heller ikke i tilfælde, hvor lovens § 2 fører til, at der ikke skal betales tilslutningsbidrag. Reglerne i § 2 bygger på hensynet til at undgå dobbeltbetaling af tilslutningsbidrag ved udstykning fra erhvervsejendomme, jf. Højesterets dom af 14. februar 2013 (UfR 2013.1332), og ikke på en forudsætning om, at der i denne situation ikke er forsyningspligt. Spørgsmålet om forsyningspligt skal derfor afgøres efter miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, der som nævnt foran indebærer, at forsyningspligten også omfatter udstykkede ejendomme inden for forsyningssselskabets kloakeringsområde. Der er ikke grundlag for at forstå miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, således, at forsyningspligten ikke omfatter udstykkede ejendomme, når der efter betalingslovens § 2 ikke skal betales tilslutningsbidrag i forbindelse med udstykningen. En sådan forståelse følger ikke af ordlyden af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, og har i øvrigt heller ikke støtte i bestemmelsens forarbejder.

Sammenfattende finder Højesteret, at det er omfattet af HOFORs forsyningspligt efter miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, at føre en stikledning til spildevand frem til grundgrænsen for hver af de udstykkede ejendomme. Da det herfter er ubestridt, at HOFOR skal betale for overtagelsen af spildevandsanlægget, tages Ny Valbys principale påstand til følge. Det bemærkes herved, at der ikke er taget stilling til, om byretten har kompetence til at behandle de hjemviste betalingsspørgsmål, uden at der foreligger en afgørelse om disse spørgsmål fra taksationsmyndighederne, jf. betalingslovens § 6, stk. 2.

THI BESTEMMES:

HOFOR Spildevand København A/S skal anerkende at være forpligtet til at betale for overtagelse af det spildevandsanlæg, som Ny Valby Byggemodning P/S har etableret frem til grundgrænsen af udstykningerne i området ved det tidligere Grønttorv i Valby omfattende ejendommene med matr.nr. 2062c, 2062f, 2062d, 2062g, 2076, 2119a, 2119b, 2062cb, 2062cc, 2062bø, 2062by, 2062bz, 2062i, 2062bt, 2062bu, 2062cd, 1556, 2062ca, 2062bæ, 2062bv, 2062bx, 2062m, 2062n, 2062o, 2062p, 2062q, 2062r, 2062s, 2062t, 2062u, 2062v, 2062x, 2062y, 2062z, 2062æ, 2062ø, 2062aa, 2062ab, 2062ac, 2062ad, 2062ae, 2062af, 2062ag, 2062ah, 2062ai, 2062av, 2062ax, 2062ay, 2062az, 2062aæ, 2062aø, 2062ba, 2062bb, 2062bc, 2062bd, 2062be, 2062bf, 2062ak, 2062al, 2062am, 2062an, 2062ao, 2062ap, 2062aq, 2062ar, 2062as, 2062at, 2062au, 2062bg, 2062bh, 2062bi, 2062bk, 2062bl, 2062bm, 2062bn, 2062bo, 2062bp, 2062bq, 2062br, 2062bs, 2062l, 2062k, 2355e, 2374a, 2062a, 2062b, 2062e, 2374b, 2062h og 2355b, alle Valby, København, og sagen hjemvises til fortsat behandling ved byretten til fastsættelse af opgørelsesmetoden og beløbet for overtagelsen.

Landsrettens omkostningsafgørelse stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal HOFOR Spildevand København A/S til Ny Valby Udvikling A/S og Ny Valby Byggemodning P/S betale i alt 500.000 kr.

De ikendte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretskendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.